

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΕΛΙΔΑ	ΘΕΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΓΝΩΜΕΣ	ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
----------------	------	----------	--------------	------------	--------	--------	------------

Αναταράξεις προκαλεί η ανακοίνωση για τα 50 δισ.

Εντονες αντιπαραθέσεις στο εσωτερικό της κυβέρνησης και ένταση με την τρόικα

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Στη δίνη της τρόικας βρίσκεται τα τελευταία 24ωρα η κυβέρνηση. Αίφνης, τις πρώτες πρωινές ώρες του Σαββάτου οδηγήθηκε σε μερική αναδιπλωσ ηναντι των αρχικών εξαγγελιών για ανακρατικοποιήσεις, ύψους 50 δισ. ευρώ, και ταυτόχρονα επιτέθηκε κατά της τρόικας, μετά τη θύελλα των αντιδράσεων που προκάλεσαν οι τοποθετήσεις των εκπροσώπων του ΔΝΤ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ΕΚΤ. Η σκληρή ανακοίνωση που εξέδωσε η κυβέρνηση εναντίον της τρόικας, συνδέεται από πολλούς υπουργούς και με τα εκλογικά σενάρια τα οποία αναπόφευκτα αναζωοπύρωθηκαν. Το κλίμα που δημι-

Υπουργοί αποδίδουν ευθύνες στον κ. Παπακωνσταντίνου, αλλά το Μαξίμου τον καλύπτει απολύτως.

ουρήθηκε έχει προκαλέσει τριπλό αρνητικό αντίκτυπο:

Πρώτον, καλλιεργήθηκε κλίμα πανικού στη χώρα. Ότι δηλαδή έχει τοποθετηθεί πωλητήριο σε κάθε κομμάτι της δημόσιας περιουσίας, και τούτο βεβαίως υπονοεί ότι η κυβέρνηση οδηγείται στη λύση αυτή, διότι απέτυχε ο τρόπος ενσωμάτωσής και εφαρμογής του Μνημονίου ως τώρα.

Δεύτερον, είναι δεδομένη η επιβάρυνση των σχέσεων Ελλάδας με την τρόικα. Αφενός λόγω της σκληρής ανακοίνωσης που εξεδόθη το Σάββατο. Αφετέρου διότι ο ίδιος ο πρωθυπουργός κ. Γ. Παπανδρέου προχώρησε σε διαβήματα έναντι των κ. Ντομινίκ Στρος-Καν, Ζοζέ Μπαρόζο και Ζαν-Κλοντ Τρισέ. Έγινε μάλιστα γνωστό αργά χθες το μεσημέρι ότι ο κ. Στρος Καν συμφώνησε ότι η Τρόικα δεν έπρεπε να εκφραστεί κατ' αυτό τον τρόπο.

Τρίτον, αποστέλλεται αρνητικό μήνυμα στις αγορές. Αλλά και σε ενδοκομματικό επίπεδο επιτείνονται οι αντιδράσεις για τον πολιτικό αντίκτυπο.

Ήδη από το βράδυ της Παρασκευής υπουργοί και κυβερνητικά στελέχη τηλεφωνούσαν στους κ. Γ. Ραγκούση και Ρεγγίνα Βάρτζελν και τους έλεγαν ότι μοιάζει η κυβέρνηση να «ξεπουλάει» τα πάντα. Κριτική ασκείται και στον κ. Γ. Παπακωνσταντίνου ιδίως ως προς το επικρινωτικό. Θεωρούν ότι τις ανακοινώσεις για τις αποκρατικοποιήσεις έπρεπε να τις κάνει ο ίδιος ώστε να τεθεί το πλαίσιο όπως το επιθυμεί η κυβέρνηση (δηλαδή αξιοποίηση και όχι εκ-

ποίηση της δημόσιας περιουσίας) και να μην αφήσει την πρωτοβουλία στην τρόικα. Από το Μέγαρο Μαξίμου πάντως τον καλύπτουν απόλυτα και επισημαίνουν ότι δεν τίθεται θέμα για τον υπουργό Οικονομικών, την παραίτηση του οποίου ζητεί από χθες το πρωί η Ν.Δ. Ο πρώτος αιφνιδιασμός για την κυβέρνηση είχε προηγηθεί από το πρωί της Παρασκευής, όταν ο μόνιμος εκπρόσωπος του ΔΝΤ στην Ελλάδα κ. Μπομπ Τράα, είχε ζητήσει να πωληθεί κρατική περιουσία και με τα χρήματα αυτά να επαγορασθεί το χρέος. Αρχικά στην κυβέρνηση θεώρησαν ότι δεν υφίσταται πρόβλημα, καθώς η Ν.Δ. θριαμβολούσε ότι η «τρόικα ήρθε στα λόγια της». Μετά όμως απ' όσα έχουν προηγηθεί, άπαντες τονίζουν πως απαιτείται επείγουσα στροφή στρατηγικής, ώστε να εξοβελισθεί από την ατζέντα η λέξη «πώληση» και να αντικατασταθεί με την έννοια της «αξιοποίησης» της δημόσιας περιουσίας. Ως παράδειγμα μάλιστα αναφέρουν εκείνο του αεροδρομίου του Ελληνικού, το οποίο δεν θα πωληθεί, αλλά πιθανότατα θα παραχωρηθεί η εκμετάλλευσή των εσόδων του στους ιδιώτες επενδυτές για μακρύ χρόνο (π.χ. 40 ή 50 χρόνια). Το απόγευμα της Παρασκευής πάντως δεν υφίστατο κλίμα έντασης. Το θετικό κλίμα θρυμματίστηκε λίγο μετά τη μία τα ξημερώματα, όταν ο κυβερνητικός εκπρόσωπος εξέδωσε απροειδοποίητα μια ανακοίνωση με την οποία σε σκληρούς τόνους τόνιζε ότι: «η συμπεριφορά των εκπροσώπων της Ε.Ε., του ΔΝΤ και της ΕΚΤ, κατά τη σημερινή τους συνέντευξη, ήταν απαράδεκτη. Τους ζητήσαμε να βοηθήσουν και τιμάμε στο ακέραιο τις δεσμεύσεις μας. Δεν ζητήσαμε όμως από κανένα να παρεμβαίνει στα εσωτερικά της χώρας. Θα πρέπει όλοι να αντιληφθούν τον ρόλο τους. Και αυτό θα το καταστήσουμε σαφές σε όλους τους εταίρους μας. Έχουμε ανάγκη αλλά έχουμε και όρια. Και τα όρια της αξιοπρέπειάς μας δεν τα διαπραγματευόμαστε με κανέναν. Εντολές παίρνουμε μόνο από τον ελληνικό λαό». Εν συνεχεία ο κ. Πεταλωτής υπογράμμισε πως: «είναι προφανές ότι η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει εκποίηση δημόσιας γης. Εξίσου προφανές είναι ότι για τη λήψη αυτών των αποφάσεων μόνη αρμοδία είναι η ελληνική κυβέρνηση». Της τελικής εντολής για τη σκληρή ανακοίνωση του κ. Πεταλωτή είχε προηγηθεί σειρά τηλεφωνημάτων μεταξύ του πρωθυπουργού και των κ. Παπακωνσταντίνου, Ραγκούση και Βάρτζελν. Πρώτη ειδοποίησε τον πρωθυπουργό για τις δηλώσεις των εκπροσώπων της τρόικας η κ. Βάρτζελν.

Ο κ. Γ. Παπανδρέου δεν θα λάβει οριστικές αποφάσεις για το θέμα των πρόωγων εκλογών μέχρι να «καθαρίσει το τοπίο» στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το κλίμα στο εσωτερικό της χώρας θα παίζει, όμως, καθοριστικό ρόλο.

Εισηγήσεις για πρόωρες εκλογές την άνοιξη

Του **Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Με τη φράση «δεν έχω στο μυαλό μου εκλογές» φέρεται να σχολίασε σε εξαπορηρήτων συνεργάτη του ο πρωθυπουργός κ. Γιώργος Παπανδρέου τα επίσημα εκλογικά σενάρια των τελευταίων ημερών. Όμως, πληροφορίες αναφέρουν πως ο πρωθυπουργός θα σταθμίσει όλα τα δεδομένα με «ορόσημο» τη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 25ης Μαρτίου, οπότε και αναμένεται να ληφθούν οι τελικές αποφάσεις για τον Ευρωπαϊκό Μνημονισμό Στήριξης.

Σύμφωνα με κορυφαία κυβερνητικά στελέχη, εάν διασφαλιστεί οριστικά η αντιμετώπιση της κρίσης χρέους που αντιμετωπίζει η χώρα, και με δεδομένο ότι ούτως ή άλλως η ελληνική οικονομία θα παραμείνει σε τροχιά ουστηρότητας δημοσιονομικής πειθαρχίας μέχρι το 2015, δεν θα πρέπει να αποκλειστεί το ενδεχόμενο των «εαρινών» πρόωγων εκλογών.

Οι θιασώτες του σεναρίου της πρόωρης προσφυγής στην κάλπη επικαλούνται κατά βάση δύο επιχειρήματα. Πρωτίστως, ότι με βάση τις τρέχουσες δημοσκοπήσεις ο κ. Γ. Παπανδρέου έχει βάσιμες ελπίδες μιας νέας αυτοδυναμίας, ενώ εάν αφήσει τον χρόνο να «τρέξει», τα υφιστάμενα δεδομένα

μπορεί να ανατραπούν, λόγω του πολιτικού κόστους που επισφραγεί για την κυβέρνηση η ασκυόμενη πολιτική. Δεύτερον, ότι με τη διενέργεια των εκλογών ο πρωθυπουργός θα απαντήσει στην κριτική της αντιπολίτευσης, αλλά και μερίδας στελεχών του ίδιου του ΠΑΣΟΚ, ότι ασκεί μια πολιτική για την οποία δεν διαθέτει την απαιτούμενη λαϊκή εντολή. Όμως, εντός του επιτελείου του πρωθυπουργού υπάρχει ι-

Ισχυρή και η αντίθετη άποψη, που προκρίνει εκλογές ή στις αρχές του 2012 ή στο τέλος της τετραετίας.

σχυρή και η αντίθετη άποψη, που προκρίνει εκλογές ή στις αρχές του 2012, οπότε το Μέγαρο Μαξίμου προσδοκά ότι θα είναι ορατά τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας, ή στο τέλος της τετραετίας. Όπως λέγεται, η κυβέρνηση έχει πλήρη νομιμοποίηση να συνεχίσει την πολιτική της μετά το εκλογικό δίλημμα που έθεσε, επιτυχώς, στην αναμέτρηση για την τοπική αυτοδιοίκηση του περασμένου Νοεμβρίου. Επίσης, η προσφυγή

στις κάλπες αποτελεί κίνηση υψηλού πολιτικού ρίσκου. Αφενός, διότι ο κ. Γ. Παπανδρέου διατρέχει τον κίνδυνο να κληθεί την επομένη των εκλογών να διαχειριστεί μια οριακή αυτοδυναμία. Και αφετέρου, επειδή δυνητικοί του «σύμμαχοι», όπως η Δημοκρατική Συμμαχία της κ. Ντόρας Μπακογιάννη και η Δημοκρατική Αριστερά του κ. Φώτη Κουβέλη, με βάση τις τρέχουσες δημοσκοπήσεις δεν διασφαλίζουν την παρουσία τους στην επόμενη Βουλή. Τρίτον, εάν ο κ. Παπανδρέου επιλέξει τις εκλογές στην παρούσα φάση μειώνει τον συνολικό του χρόνο στην πρωθυπουργία στην καλύτερη των περιπτώσεων στα 5,5 χρόνια, καθώς ουδείς στο Μέγαρο Μαξίμου θεωρεί ρεαλιστική την επιδίωξη το ΠΑΣΟΚ να επιτύχει τρεις διαδοχικές εκλογικές νίκες.

Όπως προαναφέρθηκε, ο κ. Γ. Παπανδρέου δεν πρόκειται να λάβει οριστικές αποφάσεις μέχρι να «καθαρίσει το τοπίο» στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως, κρίσιμο ρόλο για τις επιλογές του θα παίζει και το κλίμα στο εσωτερικό της χώρας.

Νέα μέτωπα

Παρά την αίσθηση ότι με την ψήφιση, την προσεχή εβδομάδα, των νομοσχεδίων για τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς και για τα κλειστά επαγγέλ-

Η αντίδραση των Βρυξελλών

Το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων ύψους 50 δισ. ευρώ για την περίοδο 2011-2015 θα περιλαμβάνεται στην επόμενη επικαιροποιημένη έκδοση του Μνημονίου μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και των πιστών. Συνεπώς συζητήθηκε, διαπραγματεύτηκε και τελικώς συμφωνήθηκε με την ελληνική κυβέρνηση κατά τη διάρκεια των επαφών με τους επικεφαλής της τρόικας στη διάρκεια της εβδομάδας ανέφεραν πηγές από τις Βρυξέλλες χθες. Πρόκειται για τη διαδικασία που ακολουθείται σε όλες τις αποστολές της τρόικας όχι μόνο στην Αθήνα, αλλά και στην Ουγγαρία, τη Ρουμανία και την Ιρλανδία ή όπου αλλού εφαρμόζονται αντίστοιχα προγράμματα. Το ελληνικό Μνημόνιο είναι ένα πρόγραμμα που αλλάζει ανά τρίμηνο. Κάθε φορά οι αντιπρόσωποι της τρόικας αξιολογούν την πορεία εκτέλεσής του προγράμματος και εντοπίζουν σημεία όπου για διάφορους λόγους προκύπτουν προβλήματα. Στη συνέχεια, οι επικεφαλής της αποστολής αξιολόγησής τα συζητούν με την ελληνική κυβέρνηση και συναποφασίζουν με ποιο τρόπο θα αντιμετωπιστούν τα προβλήματα. Το αποτέλεσμα της διαπραγματεύσεως αποτυπώνεται στην επικαιροποιημένη έκδοση του Μνημονίου. Το μόνο ζήτημα που δεν έχει αποσαφηνιστεί είναι αν είχε συμφωνηθεί ποιος θα ανακοινώσει το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων: η ελληνική κυβέρνηση ή οι επικεφαλής της τρόικας...

Το παρασκήνιο της έντασης για τις... εξαγγελίες της τρόικας

Ο στόχος των 50 δισ. ευρώ από τις αποκρατικοποιήσεις, αλλά κυρίως ο τρόπος με τον οποίο δημοσιοποιήθηκε η εξέλιξη αυτή -και όχι μόνο- από τους εκπροσώπους της τρόικας άναψε «φωτιές» στην κυβέρνηση. Είναι γεγονός ότι στην προσπάθειά τους να δείξουν πως η Ελλάδα μπορεί να εξυπηρετήσει μόνη της το υπέρογκο δημόσιο χρέος της, οι απεσταλμένοι του ΔΝΤ, κ. Π. Τόμσεν και της Ε.Ε., κ. Σ. Ντερούζ, εισήλθαν σε αρκετές λεπτομέρειες για το τι πρέπει να γίνει με τη δημόσια περιουσία. Σε λεπτομέρειες, επίσης, πήλκαν αναφορικά και με τις κοινωνικές αντιδράσεις. Κάτι το οποίο προκάλεσε κατόπιν την ένταση.

Το γεγονός και μόνον ότι το νέο ποσό, των 50 δισ. ευρώ, ακούστηκε πρώτα από τα χείλη των ανδρών της τρόικας, δημιούργησε «κακή» εντύπωση. Ο κ. Ντερούζ, μάλιστα, στις δηλώσεις του ανέφερε ότι γνωρίζει πως η κυβέρνηση έχει έρθει σε επαφές με πολλούς και ότι έχει εξετάσει το θέμα των προγραμμάτων αποκρατικοποιήσεων διεξοδικά και για τον λόγο αυτό ο νέος στόχος είναι «ρεαλιστικός».

Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι η πρόταση για την οριοθέτηση ενός νέου «εντυπωσιακού» στόχου από τα έσοδα των αποκρατικοποιήσεων ήταν μία ιδέα του μόνιμου αντιπροσώπου του ΔΝΤ στην Ελλάδα, του «σκληρού» κ. Μπ. Τράα. Η συγκεκριμένη πρόταση

Το οικονομικό επιτελείο φέρεται να ζήτησε αρχικώς να τοποθετηθεί λίγο χαμηλότερα από τα 50 δισ. ευρώ ο πήχης των εσόδων από τις αποκρατικοποιήσεις. Η τρόικα όμως ήθελε ένα νούμερο για να εντυπωσιάσει τις αγορές.

δεν έγινε αυτή την εβδομάδα, αλλά την προηγούμενη. Τις τελευταίες, όμως, μέρες συζητήθηκε έντονα μεταξύ του υπουργείου Οικονομικών και των υψηλόβαθμων στελεχών της τρόικας.

Μάλιστα, το οικονομικό επιτελείο φέρεται να ζήτησε αρχικώς να τοποθετηθεί λίγο χαμηλότερα από τα 50 δισ.

ευρώ ο πήχης των εσόδων από τις αποκρατικοποιήσεις έως το 2015. Τελικά, όλοι συμφώνησαν, όμως, στο ότι θα πρέπει να είναι ένα νούμερο το οποίο εκτός από εφικτό θα είναι και αρκετά «εντυπωσιακό» και «πειστικό» για τις αγορές.

Πάντως, το πώς θα αντιδράσουν πλέ-

ον οι αγορές τη Δευτέρα είναι άγνωστο, καθώς όσο θετικό κλίμα μπορεί να δημιουργούσε η ανακοίνωση των 50 δισ. από το πρόγραμμα των ιδιωτικοποιήσεων, τόσο αρνητικό μπορεί να προκαλέσει η κυβερνητική αντίδραση στα λεγόμενα της τρόικας. Να σημειωθεί στο σημείο αυτό, ότι από το υπουργείο

Οικονομικών σχολιάζοντας τις εξελίξεις μετά τις δηλώσεις της τρόικας, αναφέρουν ότι η κυβέρνηση έχει εκφραστεί διά του εκπροσώπου της και συμπληρώνουν ότι στην ανακοίνωση του κ. Πεταλωτή δεν γίνεται λόγος για το μέγεθος των αποκρατικοποιήσεων, αλλά για τον τρόπο με τον οποίο εκφράστηκε η τρόικα.

Μία από τις «ατάκες» της τρόικας που προκάλεσε αίσθηση, ήταν η δήλωσ

Το γεγονός και μόνον ότι το νέο ποσό, των 50 δισ. ευρώ, γνωστοποιήθηκε από την τρόικα, δημιούργησε «κακή» εντύπωση.

του κ. Τόμσεν που ουσιαστικά προσπάθησε να «βγει από τα αριστερά» στο πολιτικό και κοινωνικό σύστημα. «Μην επιτρέπεται στους λίγους που κερδίζουν από την κρατική περιουσία να αποκλείσουν τους πολλούς» είπε ο κ. Τόμσεν και συμπλήρωσε ότι μέσω του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων θα μπορέσει να περιοριστεί η δημόσια σπατάλη. Και αν περιοριστεί -συνέχισε ο ίδιος- δεν θα χρειαστούν νέες κοινωνικά δύσκολες αλλαγές. Από την άλ-

λη πλευρά, όταν κλήθηκε να απαντήσει αν μέσα στα 50 δισ. περιλαμβάνεται και η πώληση κάποιου αρχαίου μνημείου, ξεκαθάρισε ότι το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων θα αφορά θεσμικές μεταρρυθμίσεις και διρθωτικές αλλαγές και όχι σε μνημεία δεικνόντας μάλιστα και «ενοχλημένο» από το περιεχόμενο της ερώτησης.

Σε άλλο σημείο της συνέντευξης που που έδωσαν οι εκπρόσωποι της τρόικας, αναφέρθηκαν στα «εδράμενα» συμφέροντα, σημειώνοντας κάποιες κοινωνικές ομάδες είναι ιγριωμένες γιατί θεωρούν ότι «τα πλούτια τους θιγόνται». Τόσο ο κ. Ντερούζ, όσο και ο κ. Τόμσεν του δήλωσαν ότι δεν έχουν εκπλαγεί από το μέγεθος των αντιδράσεων, καθώς «πρόγραμμα που εφαρμόζεται είναι κοινωνικά επώδυνο» και «όλοι θα πωρύνουν κάποιο τμήμα», όπως θα κτηριακά σημείωσε ο κ. Τόμσεν.

Ωστόσο, όταν ερωτήθηκαν για τα κά τους λάθη (δεδομένου ότι οι στόχοι του Μνημονίου έχουν πέσει πολλές φορές), ο εκπρόσωπος της Ε.Κ. Μαζούχ, επιτέθηκε στην «μη τελεομαρτική διοίκηση» της Ελλάδας πεί σειρά ετών και τις «πολύχρονη σφαλμένες πολιτικές» που ακολούθησαν.

ΣΩΤΗΡΗΣ Ν
Αλλο ρεπορτάζ για τις εξαγγελίες της τρόικας στην Οικονομική Κ